

POJEM EKONOMSKE CELOTE

Martina Sever

6. člen ZPOmK-1

(prepoved omejevalnih sporazumov)

(1) Prepovedani in nični so **sporazumi med podjetji**, sklepi podjetniških združenj in **usklajena ravnanja podjetij**, katerih cilj ali učinek je preprečevati, omejevati ali izkrivljati konkurenco na ozemlju Republike Slovenije.

Člen 101 PDEU

(prejšnji člen 81 PES)

(1) Kot nezdržljivi z notranjim trgovom so prepovedani vsi **sporazumi med podjetji**, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja, ki bi lahko prizadeli trgovino med državami članicami in katerih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na notranjem trgu, zlasti tisti, ki...

3. člen ZPOmK-1 (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. »**podjetje**« je subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njegovo pravnoorganizacijsko obliko in lastninsko pripadnost....

Zadeva C-90/09 P General Química proti Evropski komisiji

[...] pojem podjetja v tem kontekstu razumeti tako, da označuje **gospodarsko enoto**, tudi če s pravnega vidika to gospodarsko enoto sestavlja več fizičnih ali pravnih oseb [...]

35. točka

C-90/09 P General Química v. European Commission

[...] in the same context, the term 'undertaking' must be understood as designating an **economic unit** even if in law that economic unit consists of several persons, natural or legal [...]

paragraph 35

TERMINOLOGIJA

ECONOMIC UNIT

= ekonomska celota

= gospodarska enota

= ekonomska enota

EKONOMSKA CELOTA

- 1. uporaba prvega odstavka 6. člena ZPOmK-1 in prvega odstavka 101. člena PDEU za sporazume med družbami**
- 2. pripisljivost ravnanja hčerinske družbe na trgu, t. j. kršitve konkurenčnopравnih pravil, matični družbi**
- 3. izračun prometa podjetja pri skupinskih izjemah**

VELJAJO ENAKA NAČELA

Zadeva 22/71 BÉGUELIN Import Co. in drugi

(7) Article 85 (1) prohibits agreements which have as their object or effect an impediment to competition.

(8) This is not the position in the case of an exclusive sales agreement when in fact the concession granted under that agreement is in part transferred from the parent company to a subsidiary which, although having separate legal personality, enjoys no economic independence.

Zadeva C-73/95 P Viho Europe BV v. European Commission

(16) Parker and its subsidiaries thus form a single economic unit within which the subsidiaries do not enjoy real autonomy in determining their course of action in the market, but carry out the instructions issued to them by the parent company controlling them [...]

(17) [...] the fact that Parker's policy of referral [...] might produce effects outside the ambit of the Parker group which are capable of affecting the competitive position of third parties cannot make Article 85(1) applicable [...] On the other hand, such unilateral conduct could fall under Article 86 of the Treaty if the conditions for its application[...] were fulfilled.

Zadeva 15/74 Centrafarm BV in Adriaan de Peijper proti Sterling Drug Inc.

(41) Vendar pa se 85. člen ne nanaša na sporazume in usklajena ravnanja podjetij, ki kot matične ali hčerinske družbe pripadajo istemu koncernu, pod pogojem, da podjetja tvorijo gospodarsko enoto, v okviru katere hčerinska družba svojega ravnanja na trgu ne more določati res samostojno, kot tudi tedaj ne, ko je cilj teh sporazumov ali ravnanj ureditev notranje porazdelitve nalog med podjetji.

KRITERIJI

**kdaj šteti, DA SUBJEKTI TVORIJO
EKONOMSKO CELOTO**

oziroma

**kdaj šteti, DA JE POSAMEZEN SUBJEKT
PODJETJE V SMISLU KONKURENČNEGA
PRAVA**

KRITERIJI

ABSTRAKTNO IZHODIŠČE: ali hčerinska družba dejansko lahko svobodno odloča o svojem ravnanju na trgu

KONKRETNI KRITERIJ: okoliščine, ki se nanašajo na poslovne, organizacijske in pravne povezave med družbami.

Zadeva C-286/98 P Stora Kopparbergs Bergslags AB v. European Commission

(28) [...] the CFI did not hold that a 100 per cent shareholding in itself sufficed for a finding that the parent company was responsible. It also relied on the fact that the appellant had not disputed that it was in a position to exert a decisive influence on its subsidiary's commercial policy, or produced evidence to support its claim that the subsidiary was autonomous.

(29) [...] As that subsidiary was wholly owned, the CFI could legitimately assume [...] that the parent company in fact exercised decisive influence over its subsidiary's conduct, particularly since it had found [...] that during the administrative procedure the appellant had presented itself as being, as regards companies in the Stora Group, the Commission's sole interlocutor concerning the infringement in question. In those circumstances, it was for the appellant to reverse that presumption by adducing sufficient evidence.

IZPODBOJNA DOMNEVA

Matična družba, ki ima 100 % delež v kapitalu hčerinske družbe, dejansko izvaja odločilen vpliv na ravnanje hčerinske družbe.

Zadeva C-97/08 P Akzo Nobel proti Evropski komisiji

(62) [...] čeprav je res, da se Sodišče v točkah 28 in 29 sodbe *Stora* poleg na stoodstotno lastništvo kapitala hčerinske družbe sklicuje tudi na druge okoliščine, kot sta neprerekanje vpliva, ki ga izvaja matična družba na poslovno politiko hčerinske družbe, in skupno zastopanje dveh družb v upravnem postopku, ostane dejstvo, da je Sodišče te okoliščine poudarilo zgolj zato, da bi predstavilo vse elemente, s katerimi je Sodišče prve stopnje utemeljilo svoje razlogovanje, in ne zato, da bi uporabo domneve [...] podredilo predložitvi dodatnih indicev v zvezi z dejanskim vplivanjem matične družbe.

(63) [...] Sodišče prve stopnje ni napačno uporabilo prava s tem, da je presodilo, da je v primeru, ko ima matična družba v lasti 100 % kapitala svoje hčerinske družbe, podana preprosta domneva, da ta matična družba odločilno vpliva na ravnanje hčerinske družbe.

Zadeva C-97/08 P Akzo Nobel proti Evropski komisiji

(60) V posebnem primeru, ko je matična družba stoddstotna lastnica kapitala svoje hčerinske družbe, ki je kršila konkurenčna pravila Skupnosti, ta matična družba po eni strani lahko odločilno vpliva na ravnanje te hčerinske družbe [...], po drugi strani pa obstaja ovrgljiva domneva, da ta matična družba dejansko odločilno vpliva na njeno ravnanje [...].

Zadeva C-90/09 P General Química proti Evropski komisiji

(51) Iz sodne prakse Sodišča namreč izhaja, da je za izpodbitje domneve, da matična družba, ki ima v lasti 100 % osnovnega kapitala hčerinske družbe, dejansko odločilno vpliva na to hčerinsko družbo, naloga te matične družbe, da sodišču Unije v presojo predloži vse dokaze v zvezi z organizacijskimi, gospodarskimi in pravnimi povezavami med njo in njeno hčerinsko družbo, s katerimi lahko dokaže, da nista enoten gospodarski subjekt [...].

Zadeva C-90/09 P General Química proti Evropski komisiji

(103) Zato je treba ugotoviti, da v obravnavanem primeru zgolj okoliščina, da je po eni strani družba RQ zvedela za kršitev šele po tem, ko so bila 27. septembra 2002 opravljena preiskovalna dejanja v prostorih družbe GQ, in da po drugi strani družba RQ ni neposredno sodelovala pri tej kršitvi niti da družbe GQ ni napeljevala k storitvi te kršitve, ne dokazuje, da ti dve družbi nista en gospodarski subjekt. Taka okoliščina za izpodbitje domneve, da je družba RQ dejansko odločilno vplivala na ravnanja družbe GQ, torej ne zadošča.

Zadeva C-90/09 P General Química proti Evropski komisiji

Repsol YPF

↓ 100 %

Repsol Química

↓ 100 %

General Química

Zadeva C-90/09 P General Química proti Evropski komisiji

(88) [...] obstaja v posebnem primeru, ko ima holding družba v lasti 100 % kapitala vmesne družbe, ki ima sama v lasti 100 % kapitala hčerinske družbe iz njene skupine, ta hčerinska družba pa je kršila pravila konkurenčnega prava Unije, izpodbojna domneva, da ta holding družba odločilno vpliva na ravnanja vmesne družbe in posredno – prek te vmesne družbe – tudi na ravnanje te hčerinske družbe.

Zadeva C-407/08 P Knauf Gips KG proti Evropski komisiji

(65) Na obstoj gospodarske enote je torej mogoče sklepati iz skupka ujemajočih se dejstev, čeprav nobeno od teh dejstev, obravnavano ločeno, ne zadostuje, da bi se dokazala taka enota.

Odločba VS RS v zadevi U 5/2008 z dne 30. 6. 2009

Zgolj dejstvo, da so vsa elektrodistribucijska podjetja v večinski lasti države, ne zadošča za ugotovitev, da so bili sporazumi med njimi zaradi tega izključeni iz dometa 6. člena ZPOmK-1. Pri presoji, ali gre za ekonomsko celoto, je odločilno, ali imajo podjetja, katerih ravnanje se presoja, možnost neodvisnega odločanja.

Sodba VS RS v zadevi X Ips 113/2010 z dne 11. 10. 2011

(12) Imetništvo 49,42 % deleža glasovalnih pravic ob siceršnjem razpršenem lastništvu delnic samo po sebi ne zagotavlja odločilnega vpliva banke A v banki B, saj A ob udeležbi vseh delničarjev na skupščini ne more doseči ne navadne, če manj pa kvalificirane večine. Tudi pravica do imenovanja treh od sedmih članov nadzornega sveta banki A sama po sebi ne zagotavlja odločilnega vpliva v nadzornem svetu.

(13) Da banka A nima odločilnega vpliva v banki B, kaže tudi Pogodba o strateškem partnerstvu in poslovnem sodelovanju, iz katere izhaja, da se banki zavezujeta k usklajenemu delovanju na številnih področjih. To pomeni, da sta banki na teh področjih sicer samostojni, sicer bi bila zaveza k usklajenemu delovanju brezpredmetna. Zato o obstoju ekonomske celote ni mogoče govoriti, če je usklajeno ravnanje na trgu posledica dogovora o tem, da bosta podjetji usklajeno delovali. Nasprotno stališče bi pomenilo, da je tudi kartel ekonomska celota.